

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Helena Ciepła (przewodniczący)

SSN Tadeusz Domińczyk

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko Bankowi P.(...) Spółce Akcyjnej - Oddziałowi w Z.

o zwolnienie od egzekucji,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lutego 2005 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Z. z dnia 29 lipca 2004 r.,

sygn. akt VI Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 lipca 2004 r. Sąd Okręgowy w Z. odrzucił kasację powoda od wyroku tego Sądu z dnia 1 kwietnia 2004 r. stwierdzając, że jest ona niedopuszczalna na podstawie art. 392¹ § 1 k.p.c. wobec wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia nie przekraczającej kwoty 10 000 zł. Sąd wskazał, że określenie wartości przedmiotu sporu następuje według kwoty właściwej w chwili wniesienia pozwu, której powód nie może skutecznie podwyższyć w toku procesu, chyba że następuje rozszerzenie powództwa albo sąd orzekł ponad żądanie. Dlatego Sąd Okręgowy nie uwzględnił zmiany wartości przedmiotu zaskarżenia dokonanej przez powoda po wniesieniu apelacji i uznając, że nadal wynosi ona 7000 zł., odrzucił kasację na podstawie art. 395⁵ k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód zarzucając naruszenie art. 393⁵ i art. 392¹ § 1 k.p.c. wnosił o jego uchylenie. Stwierdził, że podana przez niego w pozwie wartość przedmiotu sporu nie była właściwa, bowiem była zaniżona i dopiero po wniesieniu apelacji ustalił w sklepach rzeczywistą wartość mebli, będących przedmiotem zajęcia komorniczego i powództwa o zwolnienie spod egzekucji. Nie zmienił zatem powództwa a jedynie prawidłowo określił w postępowaniu apelacyjnym wartość przedmiotu zaskarżenia, według sumy właściwej w chwili wniesienia pozwu, stanowiącej rzeczywistą wartość przedmiotu sporu, która wynosi 10 200 zł., jak wskazał w piśmie uzupełniającym apelację, a nie 7 000 zł. jak błędnie wskazał w pozwie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Określenie wartości przedmiotu sporu w sprawach o prawa majątkowe jest obowiązkiem powoda, który musi być spełniony już w pozwie (art. 187 § 1 pkt. 1 k.p.c.) i jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, określenie tej wartości następuje według oceny właściwej w chwili wniesienia pozwu a tak określona wartość pozostaje niezmienną do końca postępowania (art. 25 i 26 k.p.c.), chyba że nastąpiła zmiana powództwa, w wyniku której wartość przedmiotu sporu uległa także zmianie. Rzeczą powoda jest zatem poczynienie przed wniesieniem pozwu odpowiednich ustaleń, które umożliwiłyby mu prawidłowe określenie w pozwie wartości przedmiotu sporu. Uchybienia i błędy w tym zakresie obciążają powoda, który nie może skutecznie w toku procesu zmienić wartości przedmiotu sporu, bez zmiany powództwa, a z powołaniem się jedynie na błąd popełniony przy określaniu wartości przedmiotu sporu w pozwie. Mogłoby to bowiem prowadzić do obchodzenia bezwzględnie obowiązującej normy art. 392¹ § 1 k.p.c. uzależniającej dopuszczalność kasacji w sprawach o prawa majątkowe od wartości przedmiotu zaskarżenia, która przy niezmienionym powództwie, w sytuacji jego oddalenia oraz oddalenia apelacji, nie może być wyższa niż kwota wskazana w pozwie.

Dlatego też dla dopuszczalności kasacji w rozpoznawanej sprawie bez znaczenia było wskazanie przez powoda w postępowaniu apelacyjnym wyższej wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia, niż wskazana w pozwie i apelacji z powołaniem się na błąd popełniony przy jej określaniu w pozwie. Błąd ten obciąża bowiem powoda, który miał obowiązek sprawdzić przed wniesieniem pozwu wartość ruchomości stanowiących przedmiot żądania zwolnienia spod egzekucji i właściwie określić wartość przedmiotu sporu. Jego uchybienia w tym zakresie i późniejsze ustalenie właściwej wartości ruchomości, jaką miały one już w dacie wniesienia pozwu, nie ma wpływu na wartość

przedmiotu zaskarżenia właściwą dla kasacji, którą wobec oddalenia powództwa i apelacji, określa kwota wskazana w pozwie.

Z tych przyczyn prawidłowo Sąd Okręgowy na podstawie art. 393⁵ k.p.c. odrzucił kasację jako niedopuszczalną ze względu na wartość przedmiotu sporu nie przekraczającą 10 000 zł. (art. 392¹ § 1 k.p.c.). Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako nieuzasadnione (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁸ § 3 i art. 397 § 2 k.p.c.).